

РЕШЕНИЕ

№ 26042

гр. София, 31.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 62 състав, в
публично заседание на 12.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Даниела Гунева

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **12080** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 156 и следващите от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), във вр. с чл.27 ал.4 от ЗАДС.

Образувано е по жалба на "Сис Индустрийс" ООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от Р. М. С., чрез адв. Е. срещу мълчалив отказ на Директора на Агенция "Митници" за произнасяне по жалба срещу Решение № РВА-5800-259/32-978564/21.08.2024г. на директора на ТД Митница С. в частта, с която на дружеството се отказва възстановяване на лихва върху сумата в размер на 618 423,27 лв. по искане за прихващане или възстановяване на основание чл. 129 ДОПК.

Жалбоподателят счита, че с процесната сума приходната администрация се е обогатила неоснователно, на отпаднало основание, в следствие на отменения по съдебен ред ревизионен акт, по силата на който е събрана. Счита още, че държавата е получила незаконосъобразно плащане от данъчен субект като приход в бюджета и за да не се допусне неоснователно обогатяване на фиска, следва да върне недължимо полученото. Моли съда да отмени мълчаливия отказ на Директора на Агенция "Митници" за произнасяне по жалба срещу Решение № РВА-5800-259/32-978564/21.08.2024г. на директора на ТД Митница С. в частта, с която на дружеството се отказва възстановяване на лихва върху сумата в размер на 618 423,27 лв. по искане за прихващане или възстановяване на основание чл. 129 ДОПК. Моли за връщане на преписката на органа с указания за произнасяне. Претендира за разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Е., който поддържа жалбата, претендира разноски по представен списък.

Ответникът по жалбата – директорът на Агенция "Митници", редовно призован, се представлява от юрк. Е., която счита жалбата за неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд – София град, III отделение, 62 състав, като взе предвид представените и приети по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

На 08.03.2024 г. от директора на ТД Митница С. е издадено Решение № РВА-5800-50/32-767749, след подадено искане от дружеството с вх. № 32-731371/ 08.02.2024г., с което е възстановен акциз в общ размер на 1 496 591, 53 лв., ведно с лихва, изчислена от момента на плащане, както и лихва в общ размер на 618 423,27 лв. Отказано е възстановяване на лихва върху лихвата в размер на 618 423,27 лв. на основание чл. 175, ал. 3 от ДОПК.

Сумите за акциз и лихва са установени с РА, издаден от служители на ТД Митница Югозападна, настояща ТД Митница С., обжалван по административен ред пред директора на Агенция „Митници“, който с Решение № Р-378/32-217362/27.07.2020 г., изменя определените с РА № В.-РК1-РА4/05.05.2020 г. задължения за акциз от общ размер на акциза 1 656 270,69 лв., на акциз в общ размер на 1 496 591, 53 лв., и от лихва в общ размер на 690 007,10 лв., на лихва в общ размер на 618 423, 27 лв. Решение № Р-378/32-217362/27.07.2020 г. на директора на Агенция „Митници“ е обжалвано пред Административен съд - София - град (АССГ), който с решение № 5571/13.09.2023 г., постановено по административно дело № 8221 по описа на съда за 2020 г., отменя РА в частта, изменена и потвърдена с решение № Р-378/32-217362/27.07.2020 г. на директора на Агенция „Митници“, относно определеното задължение за акциз в общ размер на 1 496 591,53 лв. и лихви в общ размер на 618 423, 27 лв. Решението на АССГ е обжалвано пред Върховен административен съд (ВАС), който с решение № 1278/05.02.2024 г., постановено по адм. дело № 11374/2023 г., оставя в сила първоинстанционното решение № 5571/13.09.2023 г. по описа на АССГ за 2020 г. постановено по дело № 8221.

Дружеството подава искане за прихващане или възстановяване № 32-731271 с искане да бъдат възстановени недължимо платени суми в размер на 2 115 014,80лв, заедно с дължимата на основание чл. 129 ал.6 от ДОПК лихва. С Решение № РВА-5800-50/32-767749/08.03.2024 г., надиректора на ТД Митници С. е прието искането за частично основателно и на дружеството е възстановен акциз в общ размер на 1 496 591, 53 лв., ведно с лихва, изчислена от момента на плащане, както и лихва в общ размер на 618 423, 27 лв., но е отказано възстановяване на лихва върху лихва в размер на 618 423,27лв. на основание чл. 175 ал.3 от ДОПК. Решението е обжалвано пред горестоящия административен орган в частта, в която на основание чл. 175, ал. 3 от ДОПК е отказано възстановяване на лихва върху лихвата в общ размер на 618 423,27 лв. С Решение № Р-226/32-874322/31.05.2024 г., горестоящият административен орган се е произнесъл по подадената жалба, като е отменил Решение № РВА-5800-50/32-767749/08.03.2024 г. в обжалваната част и преписката е върната на директора на ТД Митница С. за произнасяне по компетентност, при спазване на нормативните изисквания и съобразяване на мотивите изложени в решението. В мотивите на Решение № Р-226/32-874322/31.05.2024 г. на директора на Агенция „Митници“ е посочено, че в конкретния случай намира приложение нормата на чл. 129 ал.6 от ДОПК. Тъй като в ДОПК няма легална дефиниция на понятието „суми“, но то следва да включва всякакви парични вземания, събирани от органите по приходите, без оглед на техния вид. Лицето следва да бъде обезщетено за неправомерно събраните и задържани суми в т.ч. и лихви на осн. чл. 129 ал.6 от ДОПК. В този смисъл е цитирано Решение № 4541/16.04.2008 г. постановено по адм. дело № 491 по описа на ВАС за 2008 г. Прието е че, след отмяна на ревизионния акт, внесените по него задължения и лихвите по тях, губят качеството си на главница и лихва, и се превръщат в една обща сума за възстановяване по смисъла на чл. 129, ал. 6 от ДОПК.

Видно от изложеното в жалбата, поради липса на ново произнасяне от жалбоподателя е депозирана жалба за бавност, а впоследствие – ново искане за прихващане и възстановяване

№32-942758/23.07.2024г.

По това ново искане е произнесено оспореното в настоящето производство Решение № РВА-5800-259/32-978564 от 21.08.2024г. на директора на ТД Митница С..

Органът е приел, че дружеството претендира възстановяване или прихващане на лихва върху сумата в размер на 618 423, 27 лв., представляваща лихва, т. е. лихва върху лихва и позовавайки се на чл. 175, ал. 3 от ДОПК, постановява, че лихва върху лихва не се дължи, с които мотиви отказва възстановяване на претендираната сума.

Срещу Решение № РВА-5800-259/32-978564/21.08.2024г. е постъпила жалба № 32-998753/09.09.2024г. до директора на АМ, по която няма произнасяне. Процесният мълчалив отказ е предмет на обжалване в настоящото съдебно производство.

При така установеното от фактическа страна, съдът въз основа на събраните по делото доказателства и въз основа на приложимия закон, прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена от легитимирано лице, срещу подлежащ на обжалване акт, в предвидения от закона срок, поради което е допустима.

Разгледана по същество, е основателна.

Съгласно чл. 160, ал. 2 от ДОПК, вр. чл. 27, ал. 4 от ЗАДС съдебният контрол за законосъобразност и обоснованост на оспорения акт включва преценка дали той е издаден от компетентен орган и в съответната форма, спазени ли са процесуалните и материалноправните разпоредби по издаването му.

Предмет на съдебен контрол е мълчалив отказ на Директора на Агенция "Митници" за произнасяне по жалба срещу Решение № РВА-5800-259/32-978564/21.08.2024г. на директора на ТД Митница С., с която на дружеството се отказва възстановяване на лихва върху сумата в размер на 618 423,27 лв. по искане за прихващане ил възстановяване на основание чл. 129 ДОПК. С оглед изложеното, съдът прави извод, че оспореният мълчалив отказ е издаден от компетентен орган – директора на АМ.

За да постанови Решението си, директорът на ТД Митница С. е приел, че разпоредбата на чл. 219а от ЗМ е отменена, а в произнесените съдебни актове по процесния случай не се сочат публични задължения а, акциз и лихва. Формиран е и извод, че дружеството претендира възстановяване или прихващане на лихва върху сумата в размер на 618 423, 27 лв., представляваща лихва, т. е. лихва върху лихва и позовавайки се на чл. 175, ал. 3 от ДОПК, постановява, че лихва върху лихва не се дължи, с които мотиви отказва възстановяване на претендираната сума.

По аргумент от чл. 46, ал. 2 от ЗНА преценката за началния момент, от който се дължи лихва при възстановяване на недължимо платен акциз, следва да бъде извършена според правилото на чл. 129, ал. 6 от ДОПК, доколкото в специалната разпоредба на чл. 27, ал. 1 от ЗАДС липсва изрична уредба в тази насока. Цитираната норма регламентира, че недължимо внесени или събрани суми, с изключение на задължителни осигурителни вноски, се връщат със законната лихва за изтеклия период, когато са внесени или събрани въз основа на акт на орган по приходите. В останалите случаи сумите се връщат със законната лихва от деня, в който е следвало да бъдат възстановени по реда на ал. 1 - 4. Тоест, законодателят е разграничил две хипотези с оглед различни моменти, от който се дължи законната лихва, като критерият е дали внасянето или събирането на недължимите суми е въз основа на акт на органа по приходите или не. Митническият орган е приравнен на орган по приходите по силата на специалния материален закон – чл. 104, ал. 1 ЗАДС.

Противно на становището на ответника, в настоящия случай е налице хипотезата на чл. 129, ал. 6, пр. първо от ДОПК, тъй като плащането на недължимия акциз в бюджета произтича от акт на

митнически орган. Става въпрос за образуваното ревизионно производство срещу "Сис Индустрийс" ООД, ЕИК[ЕИК].

Ревизията приключва с издаването на РА № В.-РК1-РА4/РА5800-ПК-4/32-128747/05.05.2020 г., издаден от Д. Д. Ж. на длъжност началник на отдел в Агенция „Митници“, отдел „Акцизна дейност“ при ТД Югозападна (орган възложил ревизията) и И. Г. В. на длъжност главен инспектор в ТД на Агенция „Митници“, отдел „Акцизна дейност“, сектор „Ревизии и проверки“. ТД Югозападна (ръководител на ревизията), изменен с Решение № Р-378/32-217362/27.07.2020 г., Същото е обжалвано пред Административен съд - София - град (АССГ), който с решение № 5571/13.09.2023 г., постановено по административно дело № 8221 по описа на съда за 2020 г., отменя РА в частта, изменена и потвърдена с решение № Р-378/32-217362/27.07.2020 г. на директора на Агенция „Митници“, относно определеното задължение за акциз в общ размер на 1 496 591,53 лв. и лихви в общ размер на 618 423, 27 лв. Решението на АССГ е потвърдено от ВАС. По този начин се заличава правното основание за заплащане на акциза и същият се явява недължимо платен.

При липса на легално определение на израза „недължимо платен“, от значение е лексикалното или общо употребимото му значение. Последващата отмяна по съдебен ред на РА е от значение за случая. Отмяната на унищожавем административен акт има ретроактивно действие, защото съдебното решение за това има конститутивно действие, чрез което с обратна сила се заличават последиците на незаконосъобразния административен акт. В случая, с отмяната на РА № В0005800-РК1-РА4/РА5800-ПК-4/32-128747/05.05.2020 г., се заличава правното основание за заплащане на акциза.

Съгласно чл. 177, ал. 1, изр. 2-ро от АПК отмяната на акта има действие по отношение на всички. Касае се за обратно действие на отмяната, като с обратна сила отпадат разпоредените с акта права и задължения, поради което тази материалноправна промяна трябва да бъде зачетена от всички, още повече влязлото в сила съдебно решение на окончателната съдебна инстанция, ВАС.

Няма спор, че плащанията на акциза за процесния период са извършвани доброволно, но това е продиктувано именно от обективизираното от страна на администрацията задължение за дружеството да заплати акциза, начислен с РА. Ето защо, недължимият акциз е платен въз основа на акт на орган по приходите, а не по инициатива на задълженото лице и следователно е дължима претендираната законна лихва за периода, правилно посочен от жалбоподателя по реда на чл. 129, ал. 6, пр. първо от ДОПК – за времето от заплащането на акциза до момента на възстановяването му. Д. закон установява принципно отклонение от правилото, че акцесорното задължение следва главното, но предвижда като изключение изплащане на лихвата за целия претендиран период, когато причината за внасянето на сумата за данъци/в случая акциз/ е в резултат на незаконосъобразен акт на администрацията. Това разбиране кореспондира и с принципа на санкционния характер на лихвата, залегнал в практиката на Съда на Европейския съюз /решение от 13 март 2007 г. по дело *Test claimants in the T. C. G. Litigation*, C-524/04/.

С оглед съдържанието на специалния закон и решение по дело C-2/09 на Съда на Европейския съюз (СЕС) следва да се приеме, че сумата, събрана в нарушение на правото на Съюза, е възстановена.

Съгласно трайната практика на СЕС въпросът за олихвяването на суми, събрани в нарушение на правото на Съюза е предоставен за разрешаване при условията на процесуална автономия на държавите членки. В по-старата си практика СЕС приема, че проблематиката за плащането на лихва върху събрани в нарушение на правото на Съюза суми е вторичен въпрос, който се урежда от националното право и държавите членки могат да уреждат въпроса за плащането на лихва, включително момента, от който следва да се начислява лихва, както и лихвения процент.

(Решение от 21 май 1976 г. по дело R. Frigres/Комисия, 26/74, R., стр. 677, § 11 и сл., Решение от 12 юни 1980 г. по дело E. Dairy F., 130/79, R., стр. 1887, § 16 и сл., Решение от 15 септември 1998 г. по дело A. Energia и др., C-279/96, C-280/96 и C-281/96, R., стр. I-5025, § 28, Решение от 7 септември 2006 г. по дело N, C-470/04, R., стр. I-7409, § 60).

В по-новата съдебна практика на СЕС изрично се потвърждава, че според правото на Съюза държавите членки са длъжни да възстановяват събраните данъци в нарушение на правото на Съюза заедно с лихва като компенсация за неналичността на платените в нарушение на общностното право суми (Решение от 13 март 2007 г. по дело T. C. in the T. Cap G. Litigation, C-524/04, Сборник, стр. I-2107, § 112 и сл. и Решение от 12 декември 2006 г. по дело T. C. in the FII G. Litigation, C-446/04, R., стр. I-11753, § 202 и сл.).

Съгласно принципът на равностойност правилата, които регулират възстановяването на събрани в нарушение на националното право суми следва да бъдат приложени и спрямо сходни исканията за възстановяване на суми за данъци, събрани в нарушение на правото на Съюза. (Решение на Съда (голям състав) от 19 юли 2012 г. по дело Littlewoods Retail L. и други, C-591/10, § 31.)

Поради липсата на уредба относно началната дата на олихвяване, по отношение на конкретния спор са приложими общите правила на ДОПК за възстановяване на внесени за данъци суми. Различно тълкуване би поставило в различно и по-неблагоприятно положение лицата, които са внесли или са им събрани данъци в нарушение на общностното право от тези, на които са събрани или са внесли недължими на друго основание суми.

Следователно, искането за присъждане на законната лихва върху подлежащия на възстановяване акциз за посочения от жалбоподателя период е основателно. Процесното решение е постановено в противоречие на материалния закон.

По тези съображения жалбата се явява основателна и Решение № РВА-5800-259/32-978564/21.08.2024г. на директора на Териториална дирекция Митница С., по която е налице мълчалив отказ на директора на Агенция "Митници", в частта относно лихва върху сумата в размер на 618 423,27 лв. по искане за прихващане или възстановяване на основание чл. 129 ДОПК, следва да бъде отменено като незаконосъобразно в оспорената част. Преписката следва да се върне на Директора на Агенция "Митници" за произнасяне с изричен акт по жалбата срещу постановеното Решение № РВА-5800-259/32-978564/21.08.2024г.

При този изход на спора основателна се явява претенцията на жалбоподателя за присъждане на разноски. С оглед приложения по делото списък на разноските, съдът присъжда такива в размер на 1000 лв.

Водим от горното и на основание чл. 27, ал. 4 от ЗАДС, във връзка с чл. 160, ал. 3 и чл. 161, ал. 1 от ДОПК, Административният съд – С.-град, III отделение, 62 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на "Сис Индустрийс" ООД, ЕИК[ЕИК], представлявано от Р. М. С., чрез адв. Е. мълчалив отказ на Директора на Агенция "Митници" за произнасяне по жалба срещу Решение № РВА-5800-259/32-978564/21.08.2024г. на директора на ТД Митница С., с която на дружеството се отказва възстановяване на лихва върху сумата в размер на 618 423,27 лв. по искане за прихващане или възстановяване на основание чл. 129 ДОПК

ВРЪЩА преписката на Директора на Агенция "Митници" за произнасяне по жалбата на "Сис Индустрийс" ООД, ЕИК[ЕИК] срещу Решение № РВА-5800-259/32-978564/21.08.2024г. на директора на ТД Митница С. при спазване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени с мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Агенция "Митници", [населено място] да заплати на "Сис Индустрийс" ООД, ЕИК[ЕИК], разноски по делото в размер на 1000 /хиляда лева/.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

Съдия: